

Trzy pytania o klimat. Kto i na jakich zasadach może skorzystać z programu „Moja Elektrownia Wiatrowa”

Rozmowa z Justyną Jesionek, Doradcą Energetycznym Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Wywiad został przygotowany w związku z realizacją Projektu Doradztwa Energetycznego, finansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu FENIKS 2021-2027. Więcej informacji o projekcie na stronie internetowej:

<https://doradztwo-energetyczne.gov.pl>

1. Kto może skorzystać z programu Moja Elektrownia?

Z programu „Moja Elektrownia Wiatrowa” może skorzystać **osoba fizyczna, będąca właścicielem bądź współwłaścicielem budynku mieszkalnego lub też lokalu w budynku mieszkalnym**, wytwarzająca energię elektryczną na własne potrzeby. W przypadku współwłasności wymagana jest zgoda wszystkich współwłaścicieli nieruchomości na realizację inwestycji.

Inwestor ma możliwość uzyskać dofinansowanie na **zakup i montaż mikroinstalacji wiatrowej o mocy od 1 do 20 kW** wraz z niezbędnym osprzętem, działającej w systemie on-grid lub off-grid. Instalacja on-grid jest zintegrowana z siecią energetyczną i w takiej sytuacji wnioskodawca musi mieć zawartą umowę kompleksową (być stroną umowy, a nie pełnomocnikiem) lub umowę sprzedaży energii, która reguluje kwestie związane z wprowadzeniem do sieci energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji. Natomiast instalacja off-grid działa poza siecią, jest niezależna, samowystarczalna i dostosowana do potrzeb obiektu/budynku, który zasila (tzw. instalacja wyspowa).

Program umożliwia również dofinansowanie kosztów **wykonania dokumentacji projektowej oraz zakupu i montażu magazynu energii** elektrycznej o pojemności co najmniej 2 kWh, jako elementu towarzyszącego wymienionej mikroinstalacji wiatrowej, ale nie zezwala na dotowanie samego magazynu energii.

2. Jaka jest forma i wysokość dofinansowania?

Maksymalna kwota dofinansowania w formie dotacji, jaką można uzyskać w ramach programu „Moja Elektrownia Wiatrowa”, wynosi **47 tys. zł na mikroinstalację wiatrową z magazynem energii**.

Beneficjenci mogą otrzymać dotację **do 50% kosztów kwalifikowanych, ale nie więcej niż 30 tys. zł na mikroinstalację wiatrową** z osprzętem (m.in. inwerter, licznik, zabezpieczenia, szafki elektryczne, okablowanie, maszt o osi pionowej, poziomej, wykonanie fundamentu/odciągów, o ile dotyczy), przy czym koszt jednostkowy nie może przekroczyć 5 tys. zł/1 kW mocy.

W przypadku **magazynu energii** elektrycznej z oprzyrządowaniem, okablowaniem i zabezpieczeniami **dofinansowanie w formie dotacji wynosi również do 50% kosztów kwalifikowanych, ale nie więcej niż 17 tys. zł**, przy ustalonym zapisami Programu limicie 6 tys. zł/1 kWh pojemności magazynu. Podatek od towarów i usług (VAT) jest kosztem kwalifikowanym tylko wtedy, gdy jest on faktycznie ponoszony przez beneficjenta oraz nie ma prawnej możliwości odliczenia podatku naliczonego od podatku należnego w jakiegokolwiek części, zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług.

Podstawą do uzyskania dofinansowania jest zainstalowanie elektrowni wiatrowej, natomiast zakup i montaż magazynu energii nie jest obligatoryjny

. Urządzenia muszą być nowe, wyprodukowane w ciągu maksymalnie 24 miesięcy przed montażem. Należy również zwrócić uwagę na okres kwalifikowania wydatków: **data montażu instalacji i opłacenia faktur powinna zawierać się w przedziale od 30.06.2023 r. do 31.12.2028 r.**

3. Jakie warunki trzeba spełnić i w jaki sposób można złożyć wniosek?

Procedurę aplikowania o dotację należy rozpocząć od **zapoznania się z dokumentacją naboru**, która dostępna jest pod linkiem <https://mojaelektrowniawiatrowa.gov.pl/>. Na niniejszej stronie zamieszczono również dobre praktyki, które mogą posłużyć jako instrukcja postępowania przy realizacji inwestycji polegającej na zakupie i montażu instalacji wiatrowej.

Aby zweryfikować czy montaż instalacji jest uzasadniony w danej lokalizacji najlepiej przeprowadzić badania prędkości wiatru (taka sytuacja zazwyczaj dotyczy instalacji większej mocy). Natomiast w przypadku mikroinstalacji celowe byłoby zapoznanie się z **mapami wietrzności**, które dostępne są na stronie: <https://globalwindatlas.info/en>. Ponadto można opierać się na własnych obserwacjach, a także dokonać analizy otoczenia w planowanym miejscu budowy instalacji, celem zdiagnozowania barier, które mogą mieć znaczący wpływ na efektywność działania mikroinstalacji (obserwacje prędkości wiatru w dłuższym okresie czasu oraz analiza otoczenia w kontekście ewentualnych ograniczeń, jak: pagórki, zadrzewienia, wysokie obiekty budowlane, gęstość zabudowy itp).

Kolejny etap to weryfikacja zapisów aktów prawa miejscowego (w tym m.in. zapisów Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego) celem sprawdzenia wymagań, które mogą zadecydować o ograniczeniach, a nawet braku możliwości realizacji inwestycji.

Następnym krokiem jest uzyskanie niezbędnych pozwoleń, oczywiście jeśli jest taka konieczność. Należy zwrócić uwagę, że przydomowe elektrownie wiatrowe wymagają pozwoleń na budowę wówczas, gdy posiadają trwale posadowiony fundament związany z gruntem, a wysokość turbiny nie może przekraczać parametrów dopuszczonych w miejscowym planie zagospodarowania terenu. W ramach programu wysokość konstrukcji małej turbiny wiatrowej nie może przekroczyć 30 m, a instalacja powinna być użytkowana minimum 1000 h/rok. **W przypadku montażu mikroinstalacji na dachu, na wysokości do 3 metrów nie jest wymagane ani pozwolenie na budowę**, ani też zgłoszenia robót budowlanych (w sytuacji jeśli nie ma to wpływu na parametry użytkowe budynku). **Dla instalacji montowanych na wysokości 3-12 m wymagane jest zgłoszenie**. Jeśli w wyniku montażu nastąpi zmiana parametrów użytkowych obiektu, wówczas niezbędne będzie uzyskanie pozwolenia na budowę. **Zaleca się także, aby przed przystąpieniem do montażu turbiny bez zgłoszenia (do 3m) również skontaktować się z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego** i uzyskać informację czy jej posadowienie

na dachu nie spowoduje zmiany parametrów użytkowych i technicznych budynku, a tym samym konieczności uzyskania pozwolenia na budowę.

Zgodnie z zapisami Programu, mikroinstalacja powinna być dobrana do potrzeb budynku, tj. **całkowita ilość energii elektrycznej wyprodukowanej i odprowadzonej do sieci energetycznej przez mikroinstalację objętą dofinansowaniem w rocznym okresie rozliczeniowym nie może przekroczyć 120% całkowitej ilości energii elektrycznej pobranej z sieci energetycznej przez Wnioskodawcę** w tym samym okresie rozliczeniowym. Autorzy Programu zwracają uwagę, że jeśli Wnioskodawca posiada już instalację PV o mocy np. 10 kW i przyłączy dodatkowo turbinę wiatrową o mocy 10 kW, to **moce się sumują** i nie mogą w przypadku prosumenta przekroczyć 50 kW mocy, przewidzianej w Ustawie o OZE dla mikroinstalacji. W przypadku rozbudowy instalacji (PV + turbina wiatrowa) istotne jest, aby prosument dokonał aktualizacji zgłoszenia do OSD. Inwestor, który skorzystał z Programu „Moja Elektrownia Wiatrowa”, a posiadaj już instalacje PV rozliczaną w systemie net-metering, pozostanie w dotychczasowym systemie taryfowym, czyli nie ma obowiązku przechodzenia na obowiązujący obecnie system net-billing.

Przechodząc do etapu **składania wniosku o dofinansowanie** należy mieć na uwadze, że instytucją wdrażającą Program „Moja Elektrownia Wiatrowa” jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. **Wniosek składany jest po zakończeniu inwestycji, wyłącznie w formie elektronicznej**, za pomocą generatora wniosków o dofinansowanie NFOŚiGW, który dostępny jest pod linkiem <https://gwd.nfosigw.gov.pl/>.

Pierwszy nabór wniosków o dofinansowanie został już ogłoszony i będzie trwał do 16.06.2025 r. lub do wyczerpania alokacji. Do wniosku należy załączyć skany wszystkich wymaganych zapisami naboru dokumentów, tj.:

- Protokół odbioru końcowego, którego wzór stanowi załącznik do Programu Priorytetowego;
- Oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu zgód wszystkich współwłaścicieli - budynku/lokalu mieszkalnego - o ile dotyczy;
- Oświadczenia dotyczące nabywcy faktury - o ile dotyczy;
- Kartę katalogową generatora;
- Zaświadczenie Operatora Sieci Dystrybucyjnej (dla instalacji w systemie on-grid);
- Faktury dokumentujące zakup i montaż mikroinstalacji wiatrowej wraz z niezbędnym osprzętem oraz magazynu energii;
- Potwierdzenie dokonania płatności;
- Pełnomocnictwo do złożenia wniosku o dofinansowanie - jeśli ma zastosowanie.

Należy mieć również na uwadze okres trwałości inwestycji. **Beneficjent jest zobowiązany do eksploatacji mikroinstalacji oraz innych dofinansowanych urządzeń we wskazanej we wniosku lokalizacji przez co najmniej 5 lat** od dnia

wypłaty dofinansowania, tj. od daty dokonania przelewu na rachunek bankowy.

Jeśli pojawią się dodatkowe wątpliwości i zapytania odnośnie Programu, zachęcam do kontaktu z Doradcami Energetycznymi WFOŚiGW w Krakowie – dane kontaktowe dostępne są na stronie internetowej Funduszu pod linkiem:

<https://www.wfos.krakow.pl/doradztwo-energetyczne-2-0/doradcy-energetyczni/>

TRZY PYTANIA O KLIMAT

Justyna Jesionek, WGOŚiGW w Krakowie

Justyna Jesionek

Zadanie realizowane w ramach działania E4 projektu LIFE EKOMALOPOLSKA „Wdrażanie Regionalnego Planu Działań dla Klimatu i Energii dla województwa małopolskiego” (LIFE-IP EKOMALOPOLSKA / LIFE19 IPC/PL/000005) dofinansowanego ze środków programu LIFE Unii Europejskiej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.